

Retorika, előadás

Dr. Juhász Csilla
egyetemi docens

Retorika

- görögül: *hé rhétoriké tekhné*, latinul: *ars oratoria*, melyek jelentése a szónok mesterség vagy művészet
- a retorika meghatározásai

A beszédek formái

- A **klasszikus retorika** általában három - négy csoportba sorolja a szónoklatokat.
  - politikai szónoklat,
  - törvénykezési szónoklat,
  - egyházi szónoklat.

A beszédek formái

- Tárgyuk szerint:
  - politikai beszédekről,
  - gazdasági beszédekről,
  - alkalmi beszédekről
  - emlék- és gyászbeszédekről.
- Céljuk szerint:
  - tanácskozóbeszédekről,
  - ünnepi beszédekről,
  - javalló-, ellenőrző-, védő-, támadó-, magasztaló- vagy gáncsoló beszédekről.

A rétori magatartás alapelvei

- **A saját gondolat szerepe**
csak olyan dologról beszéljünk, mondjunk véleményt,
  - ☞ amit magunkévá tettünk,
  - ☞ végiggondoltunk,
  - ☞ amit beépítettünk a magunk értelmi, érzelmi rendszerébe,
  - ☞ amivel azonosultunk,
  - ☞ amit saját szavainkkal is megfogalmaztunk, vagy meg tudunk fogalmazni. (Nem csak megértettük, hanem képesek vagyunk megfogalmazni.)

A rétori magatartás alapelvei

- **A saját mondanivaló és a cél szerepe.**
- **A gondolat súlya.**
- **A gondolatok újszerűsége, logikai rendszere.**
- **A beszéd értéke.**
- **A tartalomnak és a magatartásnak összhangban kell lennie egymással.**

A rétori magatartás alapelvei

- Figyelembe kell venni a hallgatót.
- Aki előad, szónokol, az erős kritikának van kitéve.
- Nincsen előadás zavaró tényezők nélkül.
- A jó előadás alapja a rendszeres önművelés és gyakorlás.
- A jó előadás biztosítja a mondandónk, az adataink és önmagunk állandó ellenőrzése.

Felkészülés az előadásra

- otthon
- a helyszínen
- célmeghatározás
- hallgatóság
- idő
- helyszín
- időtartam

Az előadás részei

- Bevezetés
  - Mondd el miről fogsz beszélni!
(Maximum az idő 2 százalékában!)
- Tárgyalás
  - Mondd el, amit előadni szándékozta!
(Az idő 95-96 százalékában)
- Befejezés
  - Mondd el miről beszéltél eddig!
(max 1-2 perc, mondat)

Nem maradhat el

- A show
- Gyakorlás
- Szemkontaktus
- Mosoly

Előadáskor fontos

- Az érthetőség
- A tudományosság
- Az időkorlát tartása
- A ppt/prezi átláthatósága, olvashatósága

Az előadás előtt és alatt is fontos

- A lazítás és önbizalom
  - Csípőre tett kéz
  - „nagymozgások”
  - Feszítések

Amit ne:

Elaprózott bekezdések

Egy vonat egyik ülékéjében négy ember utazik Párizsból Madridba: egy gyönyörű fiatal lány az idős nagymamájával, és egy tekintélyes tábornok egy jóképű, fiatal hadnagy kíséretében. A négyes nyugodtan üldögél, miközben a vonat befut egy alagútba a Pireneusokban. Az alagútban szuroksötét van, amikor egy hangos csók csattanása hangzik egy kemény pofon még nagyobb csattanásától követve. Amikor a vonat kilép az alagút másik végén a négy ember csendben ülve marad, mintha mi sem történt volna.

A fiatal lány azt gondolja magában: „Hogy élveztem azt a csodálatos csókot, amit ez a jóképű hadnagy adott nekem. De a nagymamám képen törölle, így nem hiszem, hogy a következő alagútban bármit meg merne újra próbálni. Bosszantó, miért kellett a Nagynak ezt tennie?” A nagymama azt gondolja magában: „Micsoda ifjú ember! Megcsókolta az unokámat! De én a megfelelő nevelést adtam neki és ő egy jó nagy pofonnal válaszolt. Búszka vagyok rá, és tudom, az ifjú nem fogja megpróbálni, hogy a következő alagútban is megcsókolja.” A tábornok azt gondolja magában: „Nem tudom magam túltenni rajta. A segédem a legkiválóbb katonai iskolákba járt, és nagy gonddal, személyesen választottam ki magamnak. A kiképzése folytán tudnia kellene, hogy nem lett volna szabad megcsókolnia azt a lányt. A sötétségben azonban az ifjú hölgy nyilván azt gondolta, hogy én voltam az, aki megcsókolta, így hát én kaptam azt a pofont. Ha visszatérünk a bázisra, a hadnagy majd megkapja a magáét.”

Az ifjú hadnagy azt gondolja magában: „A mindent, és csodálatos volt! Milyen ritkán adódik lehetőség arra, hogy megcsókoljunk egy gyönyörű lányt, és egyúttal felpofozzuk a főnökünket!”

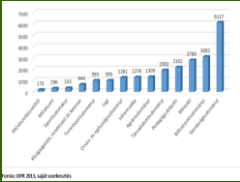
Túlszínezés

- Amikor szinte minden
- Vagy majdnem minden
- Szó
- Más színű.
- Ez fárasztó!

Túlcicomázás

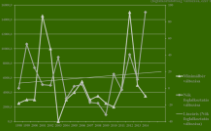
- ❖ Amikor
- A SZÖVEGHEZ
- Különböző
- Betűtípusokat,
- 🎨 Bekezdés jeleket
- Használunk.
- 📌 Komolytalanná tesz.

Egyszerű táblázatokat, ábrákat

Ha lenne lehetősége otthonán kívül dolgozni, napi hány óra munkát vállalna 3 évesnél fiatalabb gyermeke mellett?

	t	df	sig
Életkor	1,027	101	0,3070
Lakóhely	0,343	101	0,7320
Lakóhely végzettség	0,226	101	0,1940
Családi állapot	-0,946	99	0,3470
Gyerekszám	1,198	101	0,2430
Három éven alatti gyerekszám	-0,463	101	0,6450
Aktivitási státusz	-1,061	101	0,0500

Köszönöm a figyelmet!